

ALBINA

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

Nr. 926

Anul 67 — Seria II

Joi

23 septembrie 1965

8 pagini — 25 bani

Lucrări de toamnă.

Pe câțiva dintre ei i-am întâlnit într-o zi de toamnă dobrogeană la magazia C.A.P. din Comana. Descărcău porumb și trecerea aurie a știuleților prin miinile lor arse de soare era amețitoare. Aveau vârsta marilor visuri, când totul pare pe jumătate împlinit. Cum își petrec aceștia timpul liber? La această întrebare — punct de plecare a unor lungi și fructuoase discuții — au răspuns tinerii înșiși, directori de cămine culturale, activiști U.T.C.

Un rol deosebit de important îi revine căminului cultural. Munca în formațiile artistice de amatori constituie unul din principalele aspecte ale activității căminului. Iar aceste formații sînt în cea mai mare parte compuse din tineri. Celor cu înclinații artistice căminul cultural le dă posibilitatea să și le dezvolte. Nu se poate reduce însă totul la deprinderea unei anume măiestrii. Intervine factorul educație, influența colectivului fiind hotărâtoare.

CĂMINUL CULTURAL ȘI TINERETUL

Mircea Dragomir, directorul căminului din Comana, ne-a relatat cazul tinerilor Cornel Oprea și Aurel Tălbăș. Deseori discutați în organizația U.T.C. pentru purtare netovărășească, pentru afișarea ostentativă a unei lipse de participare la viața satului, s-a încercat și s-a reușit — la sugestia secretarului U.T.C. — încadrarea lor în echipa de teatru și în brigada artistică de agitație. Și, pe parcursul unui an s-au înregistrat mari schimbări în comportarea acestor doi tineri.

Tinărul Gheorghe Sima de la C.A.P. Comana spunea referindu-se la activitatea căminului: „Am vrea să se dea mai mare importanță specificului muncii noastre”. Continua în felul acesta o discuție despre eficacitatea organizării unor seri pentru tinerii care lucrează într-un anumit sector al cooperativei (brigada zootehnică, vie, brigăzi de cîmp), care au fost inițiate de Mircea Dragomir.

O formulă ce nu a întâmpinat aprecieri unanime este **Joia tineretului**. A-

ceste seri sînt — cum a reieșit din discuțiile avute cu alți directori de cămine culturale — hibrizi rezultați din îmbinarea neinspirată a unei conferințe cu dansul. Nu de puține ori, în timp ce este citit un lung material anost sau nepotrivit cu caracterul manifestării, tinerii nu sînt atenți, fac zgomot, așteptându-i nerăbdători sfîrșitul, de fapt începerea dansului. Trebuie — printre altele — să se țină seama și de faptul că în timpul primăverii, verii și toamnei (adică aproape tot timpul anului) în cooperativele agricole de producție se lucrează intens tot timpul săptămîinii, or, o asemenea acțiune răpînd cel puțin 4—5 ore într-o seară exact la jumătatea săptămîinii, apare ca neîndată.

Faptul că în comunele Topraisar, Comana și Lumina le-a fost schimbată denumirea în **Seri pentru tineret** este îmbucurător. Dar și mai îmbucurător este faptul că aceste seri sînt mai ales sîmbăta și duminica, au un caracter variat, în funcție de gradul de preocupare al conducerii căminelor. Foarte atractive sînt seriile pentru tineret organizate la Comana. În afară de dans — care, așa cum e normal, se bucură de spațiul de timp cel mai larg — au loc concursuri-fulger ca: **Cel mai bun interpret de muzică populară, Cel mai bun zootehnician**, concursuri de dans ai căror cîștigători își aleg după aceea melodia preferată etc. Recenziile ținute de către bibliotecară au fost înlocuite cu scurte prezentări de cărți, scrise de tineri, ceea ce captează interesul unanim al celorlalți. **Dansul inimioarelor** care, așa cum spunea Mircea Dragomir, contribuie la crearea unei atmosfere tinerești, plină de veselie, face parte cu regularitate din programul unei astfel de seri.

O altă latură a interesului conducerii căminelor pentru viața tineretului constă în abordarea unor probleme specifice. Astfel, la Comana s-au ținut cîteva conferințe despre morală socialistă, despre prietenie, despre purtarea față de fete, despre respectul datorat bătrînilor. Iar prelegerile, ținute de obicei de către cadre didactice, au fost urmate de discuții aprinse cu referiri la cazuri concrete, cum a fost cel al tinărului Nicolae Mitrică. Acesta, luîndu-și un aer de superioritate față de toată lumea, se făcea purtătorul unor „noutăți”, de fapt o serie de obiceiuri împrumutate din arsenalul vechilor mahalale. Cert este că cele auzite la cămin și mai ales discuțiile i-au fost de un real folos, comportarea lui devenind cu totul alta. Discuțiile cu privire la unele cărți, a căror problematică e strîns legată de viața tineretului, motivarea sau condamnarea unor personaje, făcute cu pasiunea și aprinderea celei mai frumoase vîrste, completează activitatea căminului din Comana, închinată celor mai asidui frecventatori. Fără îndoială că stagnarea, multumirea cu succesele obținute sînt în total dezacord cu munca desfășurată pînă acum la Comana. Căutările activului de conducere al căminului nu trebuie să se oprească, ci să se îndrepte continuu spre găsirea unor noi manifestări atrăgătoare și instructive totodată, consacrate tinerilor.

M. IORGULESCU

Aspect cotidian din sala de lectură a bibliotecii raionale din Brad, regiunea Hunedoara.

Corul căminului cultural din Ardușat

DIN POȘTA SĂPTĂMÎNII

Pregătiri pentru iarnă

Directivile celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. au pus în fața bibliotecarilor sarcini mărețe privind desfășurarea activității cu cartea. Dînd viață Directivelor, încă de pe acum, bibliotecarii din raionul Roman se pregătesc pentru intensificarea muncii cu cartea în perioada de iarnă. În planu-

rele de muncă pentru perioada ce urmează, bibliotecile comunale și satești au prevăzut manifestări variate în vederea sprijinirii învățămîntului de partid și U.T.C., a învățămîntului agrozootehnic și pentru asigurarea unei permanente activități cu cartea în rîndurile țărănilor cooperatori.

În vederea ridicării nivelului de cunoștințe profesionale al cooperativilor și dezvoltării orizontului lor cultural, bibliotecile din raionul Roman și-au planificat acțiuni complexe de popularizare a cărților și a broșurilor de specialitate, literare și științifice. Unele biblioteci și-au propus ca pînă la sfîrșitul anului să organizeze cîte un ciclu de expoziții pe teme: Cuvîntul partidului devine faptă, Patria socialistă pe culmea noilor victorii, Pe calea trasată de Congres. Pe lîngă acțiunile inițiate de căminele culturale, bibliotecile comunale și satești vor organiza prezentări de cărți, recenzii, expuneri bibliografice, concursuri literare, seri literare și consfătuiri cu cititorii.

Pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute în planurile de muncă ale bibliotecilor, Comitetul executiv al sfatului popular al raionului Roman a luat din timp măsurile necesare pentru asigurarea bazei materiale. Astfel, pînă în prezent, unitățile culturale de la sate au fost aprovizionate cu combustibil, au fost renovate, reparate și dotate cu mobilier și materiale necesare desfășurării activității în bune condiții.

Analiza activității culturale din timpul verii ea și măsurile ce se vor lua în sesiunile sfaturilor populare comunale (asemenea sesiuni au și avut loc în comunele Români, Gîtinți, Filipești, Bălușești) în vederea permanentizării participării deputaților la acțiunile inițiate de căminele culturale și biblioteci, vor contribui, de asemenea, la intensificarea activității cu cartea în perioada de iarnă.

GEORGE BARARU

directorul bibliotecii raionale-Roman

Corneliu Omescu e numele unui nou debutant. A unui debutant puțin obișnuit atît prin talentul său cît și prin felul în care și-a făcut intrarea în literatură. El nu vine, în literatură, de pe băncile facultății sau după o scurtă ucenicie prin redacții, așa cum, în genere, se întîmplă cu mai toți tinerii aflați la primul lor volum. El vine în literatură direct din viață, după ce, practicînd meseria dintre cele mai diverse, a acumulat o bogată experiență pe care simte nevoia s-o valorifice estetic pentru a ne-o împărtăși.

Nu-i vor lipsi, deci, nici subiectele, nici conflictele, nici problemele. Și nu-i lipsește, mai ales, cunoașterea oamenilor aparținînd unor medii diferite, de formații și factură psihică foarte variate. În lumea lumpenilor de altădată sau a circarilor, el se mișcă tot atît de ușor ca și în aceea a geologilor care scormonesc astăzi munții pentru a dă-

Note de lectură

Corneliu OMESCU:

ÎNTRU DOUĂ TRENURI

rui patriei noi avuții; pe marile șantiere ale construcției socialismului e la el acasă, iar cînd pășeste în sat nu e deloc străin.

Pe unde trece se arată interesat de frămîntări sufletești, de ciocniri pe care nu oricine știe să le vadă și care vorbesc despre noul climat din România socialistă, despre capacitatea oamenilor de a se depăși pe ei înșiși în muncă, în dragoste, în prietenie; de a se depăși pe ei înșiși și a-i ajuta pe alții să sfarme cătușele apatiei, ale neîncrederii, ale descurajării.

Autorul narează simplu, intrînd direct în subiect și lăsîndu-și personajele să se definească ele înșile în acțiune. El nu vrea cu orice chip să facă analiză psihologică, dar simțul vieții îl împiedică să-și simplifice eroii, să-i împartă schematic în buni și în răi, în puternici și slabi, în drepti și lichele. Ca în viață, un om care pare și era efectiv slab în aștepta împrejurări, se do-

vedește la un moment dat de o mare tărie sufletească; altul pe care, dimpotrivă, îl cunosusem puternic manifestă uneori slăbiciuni ce păreau incompatibile cu caracterul său.

G. Dimisianu, care-l prezintă călduros pe tinărul prozator, insistă, în prefața sa, asupra faptului că scrierile lui Corneliu Omescu lasă cititorului o foarte puternică impresie de autenticitate. Și pe bună dreptate. Cred însă că autenticitatea schițelor și povestirilor adunate în acest volum ține mai ales, de capacitatea lui de a nu se lăsa derutat de aparente, de a ogîndi exact dialectica sufletească a personajelor, ciocnirile lor interioare, nu prin analiză amănunțită, ci descriind sobru reacțiile lor, modul în care trăirile se exteriorizează.

N-am da o imagine cît de cît exactă a calităților acestui debutant, dacă am uita să arătăm că are un simț al culorii nu dintr-acele comune.

EUGEN LUCA

Cum îngrijim
animalele?

O COMPARAȚIE ȘI CITEVA ÎNVĂȚĂMINTE

Cooperativele agricole de producție din comuna Buzescu și Alexandria sînt vecine și au aceleași condiții de dezvoltare. Efectivele de taurine sînt aproape egale ca număr, de aceleași rase și deci cu același potențial productiv. Aceasta fiind situația ar trebui ca și în privința producției animaliere rezultatele să fie egale sau aproape egale. Lucrurile stau însă cu totul altfel. În timp ce la cooperativa agricolă Buzescu producția de lapte e în continuă creștere, la cea din Alexandria, bate pasul pe loc și din păcate chiar scade.

Cum s-a muncit în cele două cooperative agricole și care sînt rezultatele concrete?

Să începem cu rezultatele obținute de cooperativa agricolă din Buzescu la producția de lapte. Pe anul 1964, spre exemplu, aici se planficase o producție medie de 1 500 litri de fiecare vacă furajată și s-au obținut 1 746 litri. Depășirea e destul de evidentă. Alții s-ar fi mulțumit cu atât. Iată însă că aceeași experiență anului trecut, au planificat să obțină, în acest an, cîte 1 860 litri de lapte pe fiecare vacă furajată. Au avut dreptate cînd au luat această hotărîre? Firește că da și acum n-au decît să se felicite. Producția de lapte obținută pînă la 31 august, adică numai în opt luni, reprezintă o medie de 1 740 litri pe fiecare vacă furajată, adică aproape cît media obținută pe întreg anul 1964. În aceste 8 luni, prin valorificarea chibzuită a producției din ferma de bovine, s-a realizat suma de 362 000 lei, adică cu 84 mii mai mult decît planul prevăzut pe întregul an. Rezultatele obținute, ținînd seama de condițiile locale și mai ales ale acestui an, sînt demne de luat în seamă, după cum merită a fi cunoscute și citeva din măsurile luate pentru obținerea lor.

CUM E BINE...

La realizările obținute în acest an a contribuit, în bună măsură, baza furajeră asigurată în anul trecut. Din cultura de plante furajere s-a asigurat cantitatea necesară de finuri care a intrat în hrana vacilor de lapte în procent de 20-25 la sută, suculentele care au reprezentat 55-60 la sută din rație și concentratele care au fost asigurate în proporție de 15-20 la sută din valoarea nutritivă a rației. Măsura s-a dovedit înțeleaptă astfel că și în anul 1965 pentru baza furajeră s-a destinat aceeași suprafață, (circa 278 ha). Terenul afectat acestui scop a fost judicios folosit. Cultivarea lui s-a făcut cu lucernă și borceag pentru fin, porumb pentru însilozat, iarbă de sudan, porumb masă verde, sfeclă furajeră, bostănoase etc. În afară de suprafața destinată exclusiv pentru cultura furajelor, s-a mai practicat și obținerea de furaje în culturi duble. La toate acestea se adaugă irigarea unei părți din suprafața de teren cultivată cu lucernă. Rezultatul? Peste 40 000 kg masă verde la hectar. Dar furajele oricît ar fi de multe și de bune, dacă nu sînt judicios administrate, în funcție de producție, de starea fiziologică și de starea de sănătate a animalelor nu se realizează mare lucru. Tocmai de aceste indicații s-a ținut seama. Se urmărește deci ca pentru fiecare kg de furaje consumat să se obțină cantitatea corespunzătoare de producție. Așa se pune problema la C.A.P. din Buzescu și se pune bine. Firește că lucrurile n-au mers în linie dreaptă totdeauna. S-au mai ivit cîteodată greutăți și lipsuri în bunul mers al procesului de producție. Acestea au fost însă înlăturate la timp, datorită atenției pe care președintele Dumitru Tircolea, împreună cu secretarul comitetului de partid Toma

Gheorghe și inginera Zamfira Ferestrău au acordat-o acestui sector de producție important al cooperativei.

...ȘI CUM NU E BINE

Cu toate că are condiții asemănătoare, realizările cooperativei agricole din Alexandria sînt mult sub nivelul celor de la Buzescu. Subapreciind capacitatea productivă a animalelor și posibilitățile pe care le are cooperativa, s-au planificat pe anul 1964 numai cîte 1 000 litri de lapte pe cap de vacă furajată, ceea ce revin cam 3 litri pe vacă furajată zilnic. Aceasta a fost prima greșeală. Planul astfel întocmit n-a dus la stimularea producției. Și ca să spunem lucrurilor pe nume chiar și cantitatea planificată n-a fost obținută realizîndu-se, pe anul 1964, numai 600 litri lapte revînd, citiți bine, cam 2 litri pe vacă furajată zilnic, lucru cu totul neadmisibil.

La începutul acestui an, cooperativa agricolă din Alexandria a mers pe aceeași linie greșită planificînd numai 1 019 litri de lapte pe cap de vacă furajată. Așadar din nou sub 3 litri de la o vacă. Cum de n-au tras învățăminte din experiența vecinilor măcar în acest an? Să le mai amintim celor de la Alexandria că producția totală de lapte realizată, de la 162 de vaci, este mai mică cu peste 57 000 de litri decît cea obținută la Buzescu de la numai 145 de capete. Să le mai amintim și faptul că, sub aspect valoric, la Alexandria revin pe cap de vacă furajată doar 945 de lei, în timp ce la Buzescu reprezintă 2 173 lei? Diferența e foarte grăitoare. Ea se datorește și faptului că cei din Alexandria, pentru ca să apară cu o producție mai ridicată au trecut pe seama vițelilor o cantitate mai mare de lapte. Dar aceasta este un fel de a ne fura singuri căciula.

Care sînt cauzele acestei stări de lucru?

În primul rînd planificarea nemobilizatoare care nu stimulează pe nimeni și nu corespunde posibilităților cooperativei. Nu s-a ținut și nu se ține o evidență strictă a consumului de furaje. Nu se ține o evidență corespunzătoare a producției. La obținerea de rezultate slabe a contribuit și lipsa de preocupare pentru asigurarea unei baze furajere corespunzătoare. Nici din practica irigării unor suprafețe cultivate cu furaje de către vecini nu s-a învățat nimic. Nivelul de pregătire al îngrijitorilor lasă mult de dorit, astfel că nici hrănirea vacilor de lapte nu s-a făcut după regulile recomandate de zootehnie. Rațiile administrate au fost de multe ori nesatisfăcătoare fiind alcătuite din puține sorturi de furaje și incomplete în toți principii nutritivi. Și, în sfîrșit, se fac greșeli neadmisibile în calcularea cifrelor de plan.

*

Cooperativa „7 Noiembrie” din Alexandria are toți o conducere și un personal tehnic format din oameni capabili și membri cooperatori dornici să ajungă la nivelul unităților fruntașe în creșterea animalelor. Așadar există mari posibilități de a ajunge și chiar de a întrece alte cooperative de producție fruntașe. Pentru aceasta însă este necesar să-și mobilizeze intens toate forțele, să învețe de la cooperativele de producție cu experiență în creșterea animalelor, cooperative care se află în imediata lor apropiere. Numai în acest fel va putea să se situeze la nivelul sarcinilor puse de documentele celui de-al IX-lea Congres al partidului și va izbuti să ridice sectorul zootehnic pe o treaptă superioară, să fie rentabil.

Ing. zootehnic M. PAVEL

Un lot de vite a cooperativelor agricole din Giroc-Banal, la apă.

ATITUDINI

Fără reclamații
nu se putea?

Prin 1960, Ion Vetrea — învățător în satul Spineni, comuna Sas-cut Tîrg, raionul Ajud — și-a construit o casă nouă. Foarte bine, veți spune. Da, așa am fi spus și noi dacă pînă la urmă sus-numitul nu ajungea în conflict cu vecinul său Grigore Pantelimon. Care a fost mobilul reclamației depusă la sfatul popular comunal în vara aceasta? De vină a fost acoperișul de la grajdul vecinului. Grajdul fiind vechi s-a aplecat pe casa lui Ion Vetrea. De aici au început discuțiile. Stăpînul casei ce-rea, vecinului, nici mai mult nici mai puțin, să-și dărîme grajdul. S-a gîndit oare reclamantul dacă are dreptate? Nu, după cum nu s-a gîndit nici cînd și-a ridicat casa. Nu era mai cuminte cu atunci, cînd și-a pus în plan construirea casei, să asculte sfatul lui Grigore Pantelimon și să lase, așa cum de fapt e și normal, puțin loc între casă și grajd?

Ion Vetrea a adoptat o atitudine nejustă și încă de două ori. După ce că-și amplacează casa nu cum e mai bine, tot el este cel nemulțumit. Grajdul a fost dărîmat, casa lui Ion Vetrea rămînînd cu tot peretele din spate în curtea vecinului. Loc pentru gard nu prea este. Se pare că această stare de lucruri va mai prilejui discuții, dar nu de bună vecinătate.

Cititorii, pe bună dreptate, se pot întreba: este Ion Vetrea într-adevăr un învățător? Din comportarea lui nu reiese aceasta.

Cînd doi se
ceartă al treilea
cîștigă!

Doi oameni în fața comisiei de împăciuire și trei vinovați. Conflictul a fost declanșat de cel de al treilea care de fapt nu ajunge în fața comisiei.

Cazul pare fără însemnătate. Constantin V. Helteanu, îngrijitor la grajd, dă, fără să aibă incuviințare, boii pentru munci personale cetățeanului Gheorghe Diaconu care spune, fără să fie adevărat, că a primit aprobarea brigadierului. Gheorghe Crețu, conducătorul atelajului respectiv, apare mai tîrziu la grajd și, supărat de cele petrecute, fără să gîndească prea mult, îl lovește pe Constantin V. Helteanu. Așa se face că cei doi, Constantin V. Helteanu, reclamantul, și Gheorghe Crețu, inculpatul, ajung în fața comisiei de împăciuire.

Fiecare din cei trei a greșit prin atitudinea pe care au luat-o față de semenul lor și de munca lui. Puțină inițiativă din partea brigadierului Vasile Moise și cazul putea fi clarificat pe loc. Oamenii și-au asumat și alte responsabilități, iar brigadierul avea ocazia și mai cu seamă datorită să facă lumină în cele întîmplate fără ieșiri cu totul neîngăduite. Ar fi fost și un dosar mai puțin la comisia de împăciuire.

N. DENDRINO

„VODĂ DA ȘI HÎNCU BA!”

de Victor EFTIMIU

O vedere a șantierului Hidrocentralului de la Porțile de Fier

A furisit rumân și Hincu ăsta! N-apucase Gheorghe Duca să vie domn al Moldovei, că Mihalcea Hincu zise boierilor:

— Altul mai breaz nu găsirăți?

Pasămite, Hincu îl cunoștea pe Duca-Vodă de cind acesta ajunse la curtea lui Vasile Lupu care-l căttâni. Il văzuse însurindu-se cu o mare boieroaică, Nastasia, fata Dafinei-Doamna, care murindu-i bărbatul, unul numit Buhuș, se însoți cu Dabija-Vodă.

De cite ori spunea sau hotăra ceva Gheorghe Duca, Hincu strimba din nas. Știa el ce știa! De atunci a rămas vorba moldovenească „Vodă da și Hincu ba!”

★

Gheorghe Duca a fost în două rânduri domn al Moldovei. Intîia oară n-a stat decît cinci luni. L-a pus diavolul să uneltească ceva care nu-i mirosea bine Pașahului și, în lipsa lui Ahmet-Kiupuli, care apăra Candia (insula Creta) împotriva corăbiilor venețiene, fu mazilit. Reîntorcîndu-se marele vizir din mările grecești, puse vorbă bună pe lingă Sultan și iată-mi-l din nou pe Gheorghe Duca la Iași, unde a stat aproape trei ani, între 1669 — și 1672.

Cît l-a costat pe fostul băiat de prăvălie această nouă așezare în scaun numai el a știut, fiindcă nici Sultanul, nici vizirii mari sau mai mici, nici cadinele, nici înalții dregători și oamenii de trecut la Poartă nu spunea unii altora cu cite plocoane fusese răzbit. Ajungînd la Iași, grăbit să-și scoată banii, Duca-Vodă puse biruri mari pe capul țaranilor și al tirgoveșilor. N-a fost stăpînitor mai aprig, mai îndurat. Ca un nor de lăcuste căzu el pe cîmpiile mănoase ale Moldovei!

Fuseseră ani buni, grînele umpleau hambarele, vitele se înghesuiau în ogrăzi, orătăniile se înmulțiseră ca niciodată.

Pe toate le-a istovit, le-a înghițit nesățiosul Gheorghe, al cărui nume a rămas de pomină, ca unul dintre cei mai blestemați asupritori pe care i-au

cunoscut aceste pămînturi românești. Străinii chiar erau spăimîntați de sărăcia în care ajunsese mănoasa țarină a Moldovei.

Un călugăr papistaș, trimis la Bacău, unde ființa pe atunci un episcopat catolic, întemeiat de Alexandru-cel-Bun pentru ciangăii de acolo, — Petru Parcevic, episcopul Marcianopolei, scria la Roma că atîta năpastă cit a adus acel principe Duca în Moldova era ceva nemaipomenit. „Locuitorii fug din țară în Rusia, în Valahia, în Transilvania, se suie pe munții cei mai înalți și se ascund ca fiarele sălbatice în cele mai dese păduri”.

Așa era pe vremea Ducăi-Vodă.

Dar poporul n-a mai putut îndura atîta apăsare și atîta jaf.

S-a iscat și s-a aprins o cumplită răscoală, în fruntea căreia a mers acel boiernaș cu mare dragoste de țară, Mihalcea Hincu, din neamul Hinculeștilor, al cărui nume este pomenit și azi cu fală și cu cinste, în toată Moldova.

Cînd a văzut Hincu la ce pieire duce Duca-Vodă țara lui Alexandru-cel-Bun și a lui Ștefan-cel-Mare, a zis o dată „ba!” de au răsunat văile și munții.

Ajunsesse cuțitul la osul rumânului, i se oprise suflarea în gîtlej, să-l înăbușe. Dacă n-ar fi fost Hincu, mulțimile ar fi găsit pe altul să le fie căpitan, atît de mult se-ntisese nevoia bieților moldoveni de a răsufla, de a-și scutura jugul. Împins de clocotul gloatelor, Hincu împreună cu sărdarul Durac, au adunat pe hincești, pe orheeni, pe lăpușneni și în anul 1672 s-a ridicat norodul cu oaste asupra lui Duca.

Mii și mii de oameni, inarmați cu furci, cu flinte, cu topoare și coase, cu arcuri și cu ghioage, porniră spre Iași.

În drum, dădeau foc conacelor, prădau visteriile, împărțeau pămîntul și hambarele, omorînd pe asupritori și alergînd să prindă pe însuși Duca-Vodă.

Mihalcea Hincu îndemna gloatele răzvrătite, le în-

țarea, le arăta ce trebuie să facă și le ducea, vijelia, spre izbîndă.

Văzînd atîta adunată împotriva lui, ase boierilor care își lăsuau palatele și fugeau, fu Vodă, împreună cu ai săi, de la Curtea din Iași ajunsese tocmai în Muntenia.

De acolo tot trimitea vorbă lui Hincu și lui D. spunînd că va căuta să împace pe răsculați curme relele, să scadă birurile, să facă dreaptă, numai răzmerița să se potolească.

Dar moldovenii erau sătuli de vorbe din și minciuni. Mai abitir se întinse răscoala, aprîr județe noi. Vreme de două luni se tot lăți acea care a norodului. Gheorghe Duca se gîndi că n cerînd ajutor turcilor va putea ajunge la Iași să-și capete tronul.

Pornit, unul din munții Olteniei, iar celălalt de la poalele ei, Brâncuși și Ghiață se întîlnesc în câmpul artei românești pentru a da strălucire nouă frumuseții de veacuri zămislită de mîntea și mina țaranului român.

Se afirmă, în general, că Brâncuși s-a inspirat, în sculptura sa, de la vechile cioplituri în lemn, de la stîlpii porților țărănești, iar despre Ghiață că a reinviat splendorile culorii ale covorului oltenesc. Afirmarea este novum în parte adevărată. Au cunoscut și au iubit aceste comori ale creației populare dar, cu marele lor talent, au rid cat

Mică monografie

aceste valori pe trepte tot mai înalte, creînd opere de valoare universală. Ca și alt mare coregional al lor, Tudor Arghezi, ei au șlefuit nestemate pentru zestrea culturii românești. Arghezi — versurile, Brâncuși — păsările măiestre, coloana infinită, Ghiață — culorile.

Fiu de țărani moșneni din comuna Colibași (născut la 22 septembrie 1888), Dumitru Ghiață, după ce a

învățat meșteșugul picturii la București, Paris și Roma, s-a întors în țară, rămînd credincios, în tot ceea ce a făcut, satului românesc, frumuseții acestor pămînturi. Întreaga sa creație, rod al muncii perseverente, de-a lungul a cîteva decenii, reflectă această comuniune a omului cu natura. Cineva, vorbind despre creația lui Ghiață spunea că a privit cîmpurile și flo-

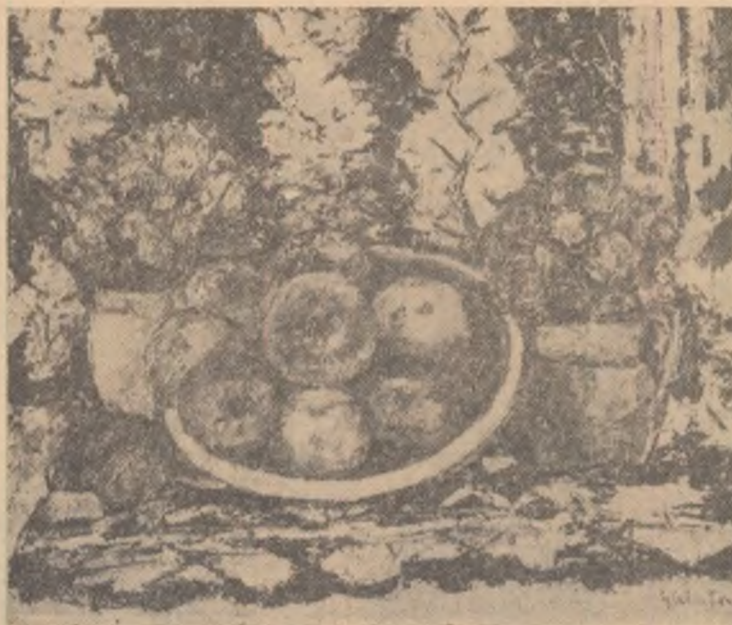
rile și cîmpurile și florile l-au privit. Pentru bogata-i activitate pictorul Dumitru Ghiață a fost distins cu înalțul titlu de Artist al poporului.

Într-adevăr, un artist al acestui popor, un artist care a adunat crăițele cîmpurilor, le-a pus într-o ulcică de lut și apoi le-a redăruit pe pînză proaspete, cu galbenul lor ca aurul, mingiuate parcă aveau de

mîna unui cîteva meciei pămîntului simplu, pe obiceiurile populei și la tirguri gravitate, nul de zi, în sat... Și flori.

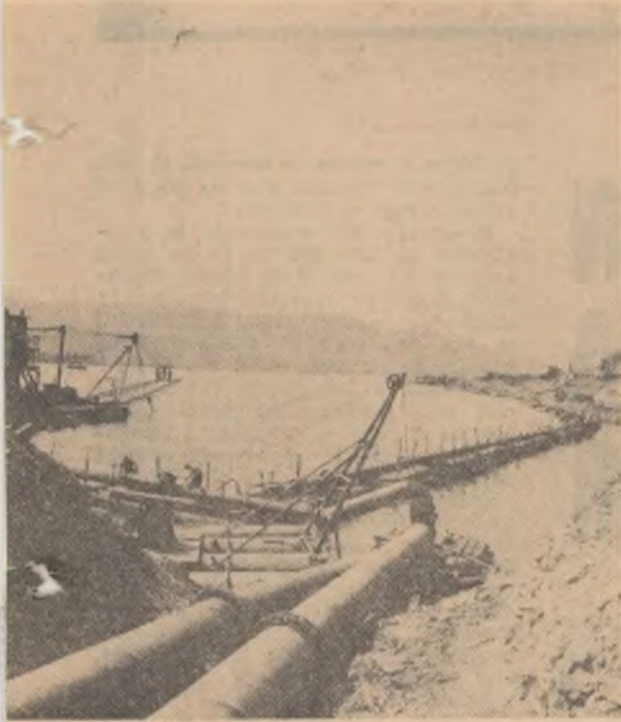
DUMITRU GHIAȚA: La tirg — ulei.

DUMITRU GHIAȚA: Natură statică — ulei.

Pictorul

Turcii atât așteptau. Li se ivea un nou prilej să prade țara Moldovei și să stoarcă alte grase peșchereuri de la beiful izgonit de ai săi. Ei trimiseră pe un Ali-Pașa, cu oști să astâmpere pe răsculați. Această puternică armie lovește pe a Hânțeștilor, o biruie la Iepureni și-o împrăștie, lovind cu sălbăticie pe țărani, prăpădindu-i în acele zile de sfârșit de iarnă, umede și friguroase.

Scrie cronicarul Nicolai Costin:

„Multă mulțime a pierit de sabie. Pe alții i-au robit și i-au murit de frig, mulți din prostime, bărbați și femei și copii, fiind băjeșiți. Iară Hincu și Durac și capetele celelalte au fugit în țara căzăcească”.

Așa sa stins o mare răsccoală pe care o făcuseră vremurile vechi poporul moldovenesc.

ȚĂ

rit. Sau a cules
semn al rodni-
le-a așezat
de lemn. Scene
ța satului îi
eră: țărani
e demnitate și
id de la cămi-
boilor, iernile
unate, gingașe

hiață

Iubitorii artei noastre se pot întâlni cu operele pictorului în Galeria Națională a Muzeului de artă al Republicii Socialiste România, în colecțiile Muzeului Simu și în alte muzee din țară. (După cum, multe din pinzele sale au călătorit și peste granițele țării, bucurându-se pretutindeni de o caldă apreciere).

Dintre florile sale, „Trandafiri în două oale” (Galeria Națională) așezate pe o masă acoperită de o față de masă cu alesături — totul de o mare simplitate, proaspăt, primitor, ca și când te-ai afla în ospetie în casa artistului și te-a primit cu flori.

„Adăpatul boilor la Comana” (Colecția Muzeului de artă al Republicii Socialiste România) — o fîntînă cu ciutură, o pereche de boi, țăranul așteptînd răbdător — străveche, patriarhală imagine a satului românesc peste care se suprapune apoi o imagine nouă, modernă, a satului de azi, Căminul de zi (Colecția Muzeului Simu).

Asemenea țăranului, Ghiață e grav în fața naturii. N-o îmbracă în haine de sărbătoare. Se bucură și se reculege în fața tainicei ei frumuseți, încercînd s-o descifreze și apoi s-o redăruiască oamenilor, pentru bucuria ochiului și a inimii. Și totul, scaldat în culori calde, proaspete, amintind strălucirea smalțului de pe oale, sau splendidele înmănușuri de culori de pe covoarele noastre.

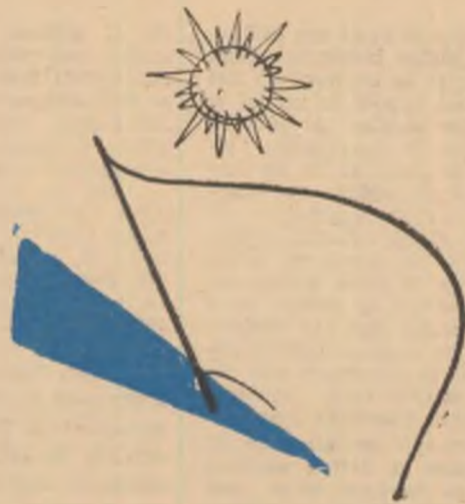
Soția artistului, Aurelia Ghiață, ea însăși artistă, autoare a unor valoroase tapiserii, i-a țesut portretul într-un covor. Este poate cel mai potrivit omagiu adus artistului care a dăruit strălucire nouă culorilor țesăturilor și plaiurilor românești.

ADRIANA STOICA

PARTIDULUI

De-ar fi să scriu un vers pe-a ta măsură
Mi-ar trebui un infinit de viață,
Un infinit din roca cea mai dură,
Un infinit de zori, în dimineață.
Ce forțe porți în tine, astăzi știu
Pășesc increzător pe a ta cale
Și nu se află cer mai purpuriu
Decît înaltul drumurilor tale.

ION CHINGARU

E CÎMPUL O CETATE

Ne știm pămîntul, a fost udat de noi
Cu lacrimi și sudoare, cînd oropsiți și goi
Ne aplecam cu trudă să-i frămîntăm țarina
Sub care-n veac păstrăram și visul și furtuna,

Se află-n pieptul țării nebănuite-adîncuri
Unde se strîng izvoare de frumuseți și cînturi.
Comoara lor de aur în holde se răsfață
De cînd în brazde pus-am răsad de nouă viață.

De rod, împovărate, tulpinile-nmîite,
Tot seve noi aruncă în spicele-aurite,
Făcînd din astrul piinii o-ngemănare vie
De muncă liberată, de cînt și hărnicie.

Mă cheamă azi pămîntul să-i laud frumusețea
Și brazda lui fertilă de-un leat cu tinerețea
Și să-i adun văpaia ce flutură pe lanuri:
E cîmpul o cetate și miinile sint flamuri.

GH. I. CHIRULESCU

VEAC NOU

Spre culmea veacului urcăm mereu
prin mări de ulmi, prin crini de minereu.

Cu dalta versului sub bolți desferec
iubirea-nchisă-n stînci, de întunerec.

Urgiile din rădăcini, pe roată
le-am frînt, să nu sfideze niciodată.

Setos mi-e gîndul, ochii plini de cer;
cît pot cuprinde ochii-i șantier,

și inima, cu jar din slăvi sudată,
se bucură și cîntă-naripată

în țara mea, condusă de Partid.
Rapsod al lui — ferestre-n veac deschid!

CONSTANTIN GAVRILIU

Din producția cercurilor literare

ACESTE ZILE

Nu, nu-mplinit-am vîrsta cînd să mă dau infrînt
În dicționarul vieții sint pagini ne-ncepute,
Și pentru tot ce n-am scris pin-acum, eu sint
Doar vinovatul zilelor trecute.

Pe harta-acestui glob eu am clădit palate
Nu sint poet și nici nu-s vrăjitorul din poveste,
Sint rodul împlinirilor de leaturi
Sint arhitectul simplu al zilelor aceste...

În simfonia luptei mă-nscriu pe portativ
Cu tot solfegiul aspru al vocilor terestre,
Nu-s cîntăreț, dar țin bagheta veacului în miin
Și-s dirijorul simplu al zilelor aceste...

În dinți strivesc revolta bătrînelor hrisoave
Și-n pumni duc torța vie a luminilor celeste,
Sint piatra de hotar a omenirii
Sint muncitorul simplu al zilelor aceste.

CONSTANTIN MIHAIL

OMULUI

Ia-mă cu tine plutașule!
Vreau să culeg puzderia de stele
Cînd se scufundă-n limpezimi de ape,

S-aud vibrarea frunzelor,
Ecolul cristalin al doinelor,
Să culeg înmuguritul zorilor
Primele raze care te sărută,
Să-ți adun de pe frunte globuri de rouă.

Și din ele
Să fac un fluviu al tinereții mele
Pe care tu, plutașule,
Să călătorești mereu spre stele.

GEORGE FILIP

SENTIMENT AUTUMNAL

Undeva, foarte aproape de porumbul foșnind,
Vara speriată s-a ascuns ca o dropie.
Cu fiecare toamnă, bogată venind,
Primăvara lumii și mai mult se apropie.

Lîngă plînsul ploilor instelat pe poteci,
Tu, fericire, ești fierbinte ca soarele,
Trupul meu se face pod ca să treci
Dintr-un anotîmp către altul, hotarele.

Și crește, și crește incandescentu-ți belșug
Căutînd, peste oameni și arbori, nemărginirea.
În starea aceasta inimile noastre-s un rug
Pe care arde și nu se mai sfîrșește iubirea.

ION DAVIDEANU

De toate pentru toți

PIRAMIDELE SIBERIENE

Stepa Hakassă din Siberia abundă în morminte străvechi de piatră, peste care s-a așternut patina veacurilor, morminte din diferite epoci, durate de felurite triburi.

Dintre monumentele de felul acesta prezintă un mare interes giganticele gorgane, mai bine de zece la număr, încremenite într-o vale întinsă din rezervația Salbik.

Cercetările întreprinse aici în ultima vreme de arheologii sovietici și săpăturile efectuate la cel mai mare dintre gorganele pomenite au scos la iveală date importante despre tehnica construcțiilor din secolele IV—III î.e.n., de când datează, așa cum s-a stabilit, monumentul respectiv.

Gorganul, care atinge pe vremuri înălțimea de 30 de metri, are la temelie o îngrăditură dreptunghiulară din blocuri de piatră de câteva tone fiecare. Așezate pe muchie, blocurile alternează cu stâlpi verticali. În mijlocul îngrăditurii se afla un mormânt construit din trunchiuri de zăde. Aici, arheologii au găsit scheletul unui bărbat în vîrstă, de bună seamă o căpetenie.

În prezent, Marele gorgan din Sabik este declarat monument istoric, alcătuind un original grup de „piramide siberiene“.

ÎN ÎMPĂRĂȚIA ZIMBRILOR

Cu cîțva timp în urmă am călătorit prin părțile Hațegului. Pașii m-au purtat la un moment dat sub imensa cupolă de umbră și liniște a codrilor seculari de pe masivul Retezatului. Pe neașteptate, liniștea pădurii fu răscolită de un muget fioros venit de undeva din desişul codrului. Un timp mugetul nu s-a mai auzit, doar dinspre stufulișul stejarilor încercuiți de sirmă se auzea zvon de umblete. Deodată, dintre copaci își făcu apariția un animal de o mărime neobișnuită. Era un zimbru. Venea cu pași de uriaș, scurmînd pămîntul ce parcă se cutremura sub copitele lui. Coarnele mici, întoarse deasupra capului, răscoleau desişul. Ochii negri priveau amenințător. O adevărată statuie a sforței, zimbrul privea falnic cu conturul ajuns pînă aici parcă din adînc de istorie. Alături

de el stăteau zimbroaica și cîțiva zimbruri mai mici. O adevărată familie. Indiferenți față de vizitatori, zimbrii se lasă fotografiați, priviți și admirați. Nu suferă însă mîngiere. Cînd se plictisesc pornesc cu toții în iureș spre desişul pădurii.

...Cînd am coborît la vale, l-am întîlnit pe tehnicianul de vînătoare Moise Caraconea. Din discuțiile avute cu el, am aflat că familia de zimbruri, Podarek și Polonka, a fost adusă în țara noastră în toamna anului 1958 din R. P. Polonă. Pentru ei a fost necesar să se facă o seamă de amenajări speciale. „Casa” lor a fost amenajată în două țarcuri, pe o suprafață de 20 ha amplasate într-o rezervație de 700 ha, care este împrejmuită cu cîteva rînduri de metereze, ca o cetate. Meterezele — garduri

de birne zdravene — încearcă să țină stavilă eventualului dor de ducă al acestor „regi ai pădurilor“.

Rezervația este amplasată la o altitudine de 300—400 m, pe un teren acoperit cu arboret de stejar, impenit, bogat în vegetație ierbacee. În afară de hrana naturală, zimbrilor li se mai dau cartofi, sfeclă, țărițe, uruială de porumb, ovăz, fîn și sare. Rezervația a fost împărțită în părți mai mici pentru a se putea aplica rotația în vederea practicării raționale a pășunatului și a unei îngrijiri chibzuite.

Zimbrii mănîncă foarte mult. Hrana o primesc cu multă demnitate. Cînd le este sete uită însă de toate. Setea îi torturează și gălețile cu apă sînt măsuri deosebit de mici pentru ei. Sînt zile cînd oamenii nu mai prididesc cu căratul apei. Numai zimbrul bătrîn consumă, în unele zile, trei sute de litri de apă. Și familia numără zece membri...

Zimbrul cîntărește peste o tonă, iar femela cu vreo 300 kg mai puțin. Deosebit de important este faptul că în primăvara anului 1959 s-a născut primul pui de zimbru Romanec. A urmat apoi, în 1961 „Retezat”, în luna mai 1962 a apărut încă unul, și în 1963, altul.

Personalul de serviciu al parcului de vînătoare Hațeg este permanent preocupat de asigurarea unei îngrijiri și hrăniri corespunzătoare, în vederea înmulțirii cît mai repede și a menținerii sănătății și vigurozității acestor animale.

CAROL BORA
corespondent

Știați că...

...cel mai ușor nou născut din lume a fost copilul Marion Chapman, născut în Anglia la 5 iunie 1938, care cîntărea 283 grame? La vîrsta de un an avea greutatea de 6,300 kg, iar la 21 ani cîntărea 48,080 kg.

...barba cea mai lungă a avut-o un emigrant norvegian? În timp de 36 ani, barba lui a ajuns la 3,30 m.

...cel mai mare om a fost Robert Pershing Wadlow (născut în 1918 în S.U.A.)? Cînd a decedat cîntărea 222,7 kg și avea 2,70 m înălțime.

...cel mai mare om care trăiește actualmente este Albert Johann Kramer (Olanda), născut la Amsterdam în anul 1897? El are o înălțime de 2,54 metri.

La Collera, lângă Modena (Italia), o vacă a fătat 4 (patru) viței gemeni. Iată vițeluşii așteptînd cu răbdare (sînt disciplinați!) rîndul la supt.

EPISTAXISUL

Epistaxisul (curgerea sîngelui din nas) este o boală destul de răspîndită. Ea poate fi întîlnită atît la mături cît și la copii, atît la bărbați cît și la femei.

Cauzele care provoacă această boală pot fi de ordin general sau local. Printre cauzele locale amintim: scărpinatul în nas, lovirile, tumorile nazale, ulcerarea ale septului și cornetelor etc. Dintre cauzele generale, cea mai frecventă este hipertensiunea. Hemoragia nazală se mai poate produce în cazuri de insuficiență hepatică, gripă, scarlatină, febră tifoidă etc.

Pierderea sîngelui din nas este de cele mai multe ori ușoară și de scurtă durată. Se întîmplă însă și cazuri în care ea e abundentă și are loc foarte des. În acest din urmă caz, pierderea de sînge poate duce la anemierea gravă a bolnavului și, ca urmare, la periclitairea vieții acestuia.

Tratamentul epistaxisului variază în funcție de importanța hemoragiei și de localizarea ei. Tratamentul local al hemoragiilor este măsura cea mai urgentă și cea mai eficientă.

Ce trebuie făcut la apariția unei hemoragii nazale? În primul rînd păstrarea calmului, deoarece starea de agitație mărește sîngerarea. Bolnavul va sta liniștit, în poziție semi-șezîndă (nu culcat și cu un braț ridicat!). Dacă nu se află la îndemînă vată sau tifon, se apasă cu degetul aripa nasului lipind-o de sept, pentru a comprima vasul care sîngerează și a favoriza formarea cheagului. Această apăsare trebuie menținută circa 10 minute. Dacă sîngele nu a încetat, se introduce în nas un tampon strîns, făcut din vată sau tifon muiat în soluție de antipirină, apă oxigenată, hemofofin sau chiar un tampon uscat. Este greșit obi-

ceiul de a introduce și scoate tamponane în mod succesiv și la intervale mici, deoarece aceasta contribuie și mai mult la ruperea mucoasei nazale. Tamponul introdus trebuie menținut un timp mai îndelungat. În caz că hemoragia continuă, trebuie chemat medicul. Oprirea corectă a unei hemoragii nazale mai importante cere condiții de iluminare și de instrumentație care nu se realizează decît într-un serviciu de specialitate, și unde tratamentul local se completează cu un tratament general pentru remontarea bolnavului.

În încheiere, ținem să atragem atenția celor suferinzi de hipertensiune, la care scurgea singelui din nas are un rol pozitiv în sensul că împiedică o hemoragie cerebrală, și în acest caz, hemoragia trebuie oprită la timp. Altfel, o hemoragie mai îndelungată poate provoca anemierea gravă a bolnavului, cu toate urmările neplăcute ce decurg din această situație.

Dr. ANA
CONSTANTINESCU
medic primar O.R.L.

MEDICUL
VĂ
SFATUIEȘTE

Lopatarul — una din frumusețile vîștoarelor inaripate din Delta Dunării.

Mari orașe ale lumii

VIENA

Capitala Austriei, Viena, este un oraș vechi de aproape 2000 de ani, întemeiat de oștirile romane care-și dăduseră numele locului *Vindobona*. Astăzi orașul are o populație de peste 1.600.000 locuitori și este vestit în lumea întreagă, fiind socotit una dintre importante capitale culturale mondiale.

Viena este leagănul unei culturi străvechi, sursa unor energii de artă care au dat lumii valori de nemăsurat. Universitatea vieneză a sărbătorit anul acesta, în luna mai, 600 de ani de la înființare — una dintre cele mai vechi școli înalte, a cărei tradiție universitară este neștirbită... Paralel s-au dezvoltat artele frumoase, muzica și sensibilitatea generală a vienezilor, capabili să guste, să aplaude și să se entuziasmeze în fața operelor de artă proprii sau dintr-alte locuri. O atracție totală și permanentă de cultură a permis marilor genii muzicali să lucreze și să trăiască la Viena: Mozart, Haydn, Schubert, Beethoven, Brahms, Richard Mahler, Richard Strauss și mulți alții.

La Viena a trăit o bucată de vreme și Eminescu.

Viena zilelor noastre este un oraș plin de farmec, de privescți frumoase, modern, dinamic și totuși nu atât de zgomotos ca alte orașe mari. E o circulație de mașini enormă, dar și de trecători mergând grăbiți sau opriți în fața multor monumente și puncte de artă ale capitalei austriece.

Viena are avantajul pentru vizitatorul străin că în centrul ei are un bulevard circular larg numit „Ring” adică inel. În acest sector sînt concentrate multe dintre locurile importante din punct de vedere administrativ, artistic, săli de spectacole, Opera, Universitatea... Multe magazine mari și luminoase colorează acest cartier central și cu vitrinele și firmele sau reclamele lor scintiletoare ziua și noaptea. Tot aici se înalță și fostul palat imperial, astăzi muzeu și loc de frumoase plimbări pentru vienezii.

„Ringul” a fost construit pe locul fostelor întărituri care protejau orașul în timpul evului mediu, bucurându-se azi de ghirlande de arbori și grădini între plantația cărora se ridică statui și monumente ale personalităților de seamă ale vieții muzicale, culturale și politice ale vremurilor succesive. Dintre celebrele clădiri și locuri ale Ringului, cităm Burgtheater și Rathaus, o clădire imensă în care se află o serie de servicii publice precum și un mare restaurant în beciul ca un

labirint de săli — o sală populară unde se servește berea direct de la butoi, o sală de oșpețe oficiale, săli pe genuri diferite ca arhitectură și preferințe...

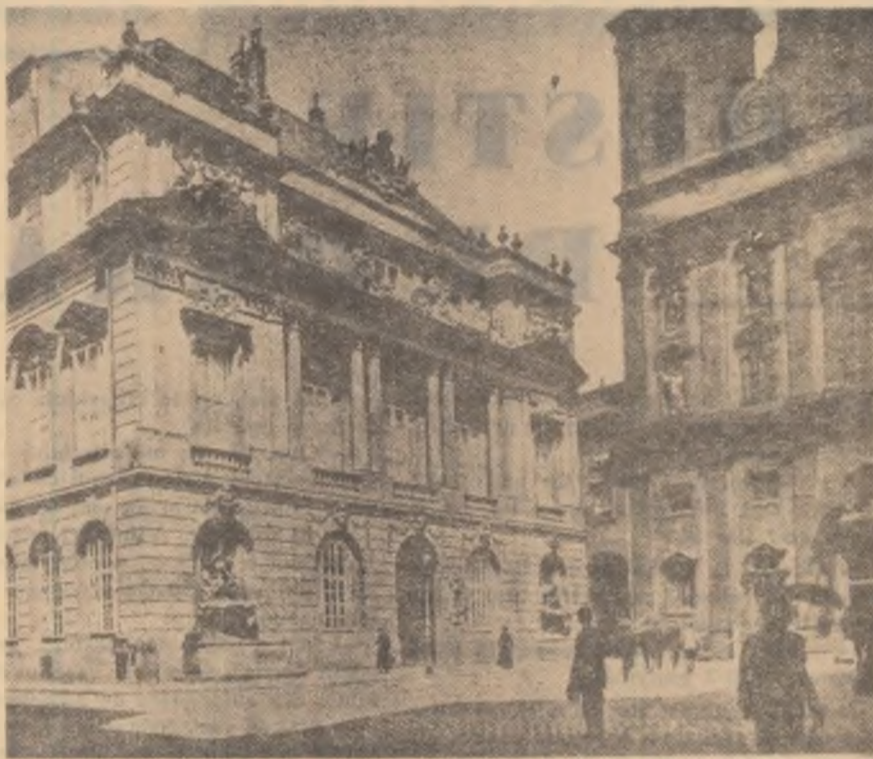
Două mari grădini, despărțitoare ale lanțului de edificii, Volksgarten — grădina populară, și Burggarten — grădina orașenească, oferă spații de preumblare și odihnă extrem de agreabile. Întîlnirea aici cu statuile lui Mozart ori Goethe prilejuiește momente de intime poeme sufletești... Stephansdom — Catedrala Sf. Ștefan — e unul dintre cele mai apreciate monumente de arhitectură romană și gotică, înfățișându-se ochilor într-o splendidă imbinare de armonii pe verticală. Acoperișul catedralei este conceput din țigle smălțuite și colorate, ceea ce-i dă o notă deosebită de originalitate.

Bineînțeles că în câteva rânduri viața și valoarea multilaterală a unui oraș mare, ca Viena, nu poate fi cuprinsă și nici măcar în întregime schițată. Dar că un fior de artă e permanent prezent, tresărind ca apa unui izvor de sub o stîncă uriașă, este mai mult decît foarte adevărat. Vienzii sînt oameni calzi, surizători, cu inima și cu sufletul deschis, foarte atenți la toate manifestările artistice locale sau de peste hotare. Ne-am bucurat mult aflînd din diverse locuri că oameni de artă și cultură din România sînt binecunoscuți vienezilor, că poezia și literatura românească e citită și că arta populară este apreciată cu cele mai fine sentimente de însuflețire. Poporul român este cunoscut vienezilor, ca și tuturor austrieților; cuvintele de laudă adresate lui vin dintr-o cunoaștere istorică. Ne-a bucurat mult auzind cuvinte calde la adresa meșterilor olari, a născocitorilor de frumuseți cîntate și a dansatorilor noștri, cuvinte de bună apreciere la adresa tehnicienilor și muzicilor noștri care au trimis la expoziții și în producție materiale și aparaturi românești.

Ne leagă de Viena pe lîngă o stare sufletească și Dunărea, cîntată de Strauss și ascultată la București, pusă pe muzică de Ivanovici al nostru și dansată la Viena, ca un fluviu nu numai de bogății și energie ci și ca o vină puternică de viață în ambele sensuri.

Ajungînd la Viena, sufletul e încîntat de privescți. Plecînd din Viena, sufletul și inima sînt pline de un cîntec imposibil vreodată de uitat...

BARUȚU T. ARGHEZI

Vedere exterioară a Universității din Viena, acum sediul Academiei de științe

Note

„RĂSPŁATA” CREDINȚEI

Intr-unul din cantoanele agricole din apusul Franței dănuie de veacuri o... tradiție: în fiecare an, argații care au dat dovadă de credință și devotament față de stăpînii lor sînt premiați. Așadar, la început de septembrie, locuitorii din cîteva sate se string în piața unuia dintre ele, ascultă două trei discursuri și pe urmă, în sunetele unei fanfare, cei cu merite deosebite sînt răsplătiți pentru munca lor.

Frumos obicei! am fi ispitii să spunem. Iată niște stăpîni recunoscători față de oamenii care au trudit pentru ei. Numai că...

Numai că, dacă aflăm și cîteva amănunte admirația noastră se topește ca fumul în vînt. Amănuntele ni le dă ziarul francez „Le Monde”, care nu e nici el deloc încîntat de cele întîmplute. Iată, de pildă, un argat care a slujit timp de treizeci și unu de ani încheiați la același stăpîn. Treizeci și unu de ani! O viață de om — sau cel puțin o mare parte dintr-nsa. Premiul căpătat pentru pri-

ma dată de el se ridică la suma de zece franci. Ce se poate face cu zece franci? Depinde de gust. Dacă ești mai hulpav, îți cumperi 800 grame de carne de vacă. Dacă-ți plac filmele, te duci de două ori la cinema. Dacă îți morțiș să fii elegant îți iei o cravată (ieftină).

Pentru mai multă ușurință în socoteală să folosim ca măsurătoare cele 800 grame de carne de vacă. 800 împărțite la 31 ne dau ceva mai puțin de 26. Cu alte cuvinte 25 de grame și ceva de carne ca răsplată pentru fiecare an din cei treizeci și unu munțiți la același mărinos stăpîn.

Dar asta a fost premiul cel mare! Un argat care avea „numai” 25 de ani de serviciu s-a ales cu patru franci, iar un altul — pentru 21 de ani — a primit trei!

Să mai calculăm cîte grame de carne de vacă revin pe fiecare an? Nu credem că mai e nevoie.

COMISARUL CEL UITUC

Erich Wollschlaeger, comisar principal de poliție al districtului Bensheim (R. F. Germană), era foarte apreciat de șefii săi. El se făcuse remarcat mai cu seamă pe pîrcul reprimării unor nemulțumiri țărănești. Așa de pildă în vara anului 1964 reușise să „lichideze” o manifestație a țărănilor din Grünhof, care protestau împotriva confiscării ogoarelor lor în vederea construirii unui aerodrom militar. E drept că se găsiseră ziare care-l învinuiau pe Wollschlaeger de brutalitate, menționînd că, după intervenția lui, trei dintre manifestanți fuseseră internați la spital. Dar comisarul a ridicat din umeri: așa-s gazetarii, veșnic nemulțumiți. Ce ar fi vrut, să-i trateze pe țărani cu bere și crenvurști?

Acum cîteva zile, însă, Wollschlaeger a primit vizita unui superior al său, comisarul-șef din Stuttgart. De data aceasta, șeful venea nu cu felicitări, ci cu un mandat de arestare. Împotriva cui? Împotriva lui Wollschlaeger însuși. Căci, în timpul războiului, dumnealui fusese comandantul unui lagăr de deportare din Polonia, în care calitate exterminase nu mai puțin de 10.812 germani în două luni.

Revista de vestimentație „Der Spiegel”, care publică această informație, arată că Wollschlaeger s-a declarat foarte surprins Nu pentru că ar fi fost nevinovăț, ci pentru că „uitase cu desăvîrșire” cele întîmplute în urmă cu peste douăzeci de ani. Ceea ce dovedește că memoria domnului comisar e mai scurtă decît bita lui de cauciuc

N. MINEI

Radio - Televiziune

(pe săptămîna 26 septembrie — 2 octombrie 1965)

RADIO

RADIOJURNALE ȘI BULETINE DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 7; 20; 22; 23.52; programul II: 7.30; 10.30; 14; 19; 21; 23; 0.52; programul III: 16; 21.30; în fiecare zi de lucru: programul I: 5; 6; 7; 10; 12; 14; 16; 20; 22; 23.52; programul II: 7.30; 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21; 23; 0.52; programul III: 16; 21.30.

EMISIUNI PENTRU SATE: Duminică: programul I: 7.30 — Jurnalul satelor; în fiecare zi de lucru: programul I: 5.15 — Jurnalul satelor.

DUMINICĂ: programul I: 12.05 Melodii populare interpretate de Lucreția Ciobanu și Marcel Budală. 20.20 Teatru la microfon: „Primarul cartierului” de Eduardo de Filippo; programul II: 12.15 Cînta Constantin Drăghici. 14.30 La microfon: Satira și umorul. 17.15 Cărți care vă așteaptă. 19.30 Din tezaurul nostru folcloric.

LUNI: programul I: 8.06 Din cele mai cunoscute melodii populare. 17.00 Muzică populară la cererea ascultătorilor; programul II: 9.30 Popas folcloric muzical pe plajuri oltenesti. 11.39 Folclor nou și jocuri populare. 19.05 Prelucrări de folclor.

MĂRTI: programul I: 7.45 Cîntece populare de dragoste. 13.00 Varietăți muzicale. 15.35 Muzică populară interpretată de Emil Gavriș și Marin Chisăr. 20.55 Interpretări de odinioară ai muzicii noastre populare; programul II: 9.03 „Călătorim prin munții patriei” — emisiune de muzică populară. 16.30 Cu cîntecul și jocul

prin lumea întreagă. 19.30 Teatru la microfon „Năpasta” de I. L. Caragiale.

MIERCURI: programul I: 10.30 Itinerar folcloric „Țipuriurile osenești”. 15.20 Doine și jocuri populare; programul II: 7.50 Cîntece patriotice. 14.35 Cîntece haiducești și jocuri populare. 15.30 Știința în slujba păcii.

JOI: programul I: 6.35 Jocuri populare executate la diferite instrumente. 12.03 Prelucrări de folclor ale compozitorilor noștri. 12.30 Emisiune literară. 17.15 Cu microfonul prin regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. 17.35 Cîntece din folclorul nou și jocuri populare; programul II: 10.30 Din muzica popoarelor. 16.00 Melodii populare interpretate de Maria Badiu și Gheorghe Gigea.

VINERI: programul I: 8.06 Popas muzical pe plajurile muntenești. 10.03 Teatru la microfon „Zăpadă în tolu verii” de Cuan Han-King. 14.10 Cîntece de dragoste și jocuri populare; programul II: 9.03 „Moldovă, mîndră grădină” — muzică populară. 11.03 Cîntă corul Combinatului siderurgic din Hunedoara. 20.35 Concert folcloric.

SIMBĂȚĂ: programul I: 8.30 Soliști și orchestre de muzică populară din diferite regiuni ale țării. 12.03 Din folclorul muzical al popoarelor. 17.30 Din creația vocală și instrumentală românească; programul II: 14.35 Un cîntec și o floare — melodii populare. 15.30 „Sub steagul glorios al Partidului” — program de cîntece. 17.15 „Mîndre-s cîntecele noastre”,

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ

11.00 Emisiune pentru sate: În program: Mecanizatori, aveți cuvîntul!... ..nu însă în Studio, ci chiar în câmp, „la fața locului”, prin intermediul aparatului de filmat și al microfonului.

14.00 Duminică sportivă: Fotbal. Steaua-Siderurgistul Galați, campionatul categoriei A. Transmisiune de la Sofia a meciului de fotbal dintre echipele Bulgariei și Belgiei, în preliminariile campionatului mondial.

20.00 Teatru în studio: „Arvinte și Peștelea” de Vasile Alecsandri.

LUNI

20.00 Recitalul sopranei Victoria Drăgănescu-Zimțea și a basului Constantin Gabor.

20.40 „Gong!” este titlul unei noi emisiuni consacrate actualității teatrale.

21.30 „De la o melodie la alta” — muzică ușoară.

MIERCURI

20.00 Teatru: „Zoe” sau „Asasinul flantrop” de Vercau. Interpretat de colectivul Teatrului de stat din Pitești.

JOI

20.00 „Pentru noi, femeile!”

VINERI

21.30 Imagini din R.P. Chineză — film documentar.

22.00 30 de minute cu artista emerită Eugenia Popovici.

SIMBĂȚĂ

21.50 Film: „Urmele duc la al 7-lea cer” (V).

22.50 „Dragostea, eternul cîntec”.

CHESTIE DE OBRAZ

Deunăzi, pe Costică Rucăreanu din Cristian-Brașov îl opri în drum un consătean.

— Noroc, Costică. Ce mai faci?

— Nu fac. Cumpăr de gata. Ha, ha, e bună, nu? Dar tu?

— Mă duc la Ilie să-mi dea fierăstrăul. I l-am împrumutat acum trei luni și nu mi l-a mai înapoiat.

— N-are obraz dacă se poartă așa! exclamă Costică indignat.

— Și nu e numai Ilie cu năravul ăsta. Mai sînt și alții care împrumută ceva și, pe urmă, cică uită. Grigore, de pildă...

— Ce-i cu Grigore?

— Acum juma' de an, a venit pe la mine să-i dau un ciocan și de-atunci nu l-am mai văzut.

— Asta-i nesimțire! se aprinse Costică. Da' ce, e ciocanul lui, ca să nu-l mai dea înapoi? Tu ai cheltuit bani pe el. Nu trebuie lăsați de capul lor asemenea oameni. Aici e chestie de obraz.

— Păi ce să le facem?

— Ar trebui luați tare, să-i criticăm, să ajungă de risul satului. Asta merită!

— zise furios Costică Rucăreanu.

— Ei, stai, nu te infierbînta așa, îl întrerupse celălalt.

— Cum să nu mă infierbînt, dom'le? Unde sîntem aici, în codru? Care cum vrea, împrumută și nu mai dă înapoi.

— Ai dreptate. Adineauri am vrut să împrumut o carte și, ce crezi, bibliotecara mi s-a plins că a dat-o cuiva care n-a mai înapoiat-o.

— Măi Vasile, sînt grăbit... spuse deodată Costică, cu o voce care nu mai avea nimic din autoritatea de adineauri.

— Stai să vezi. Noi, cițiva tineri, ne-am vorbit s-o ajutăm pe bibliotecară și să facem diseară o vizită celor care n-au înapoiat cărțile de multă vreme. Vii și tu cu noi?

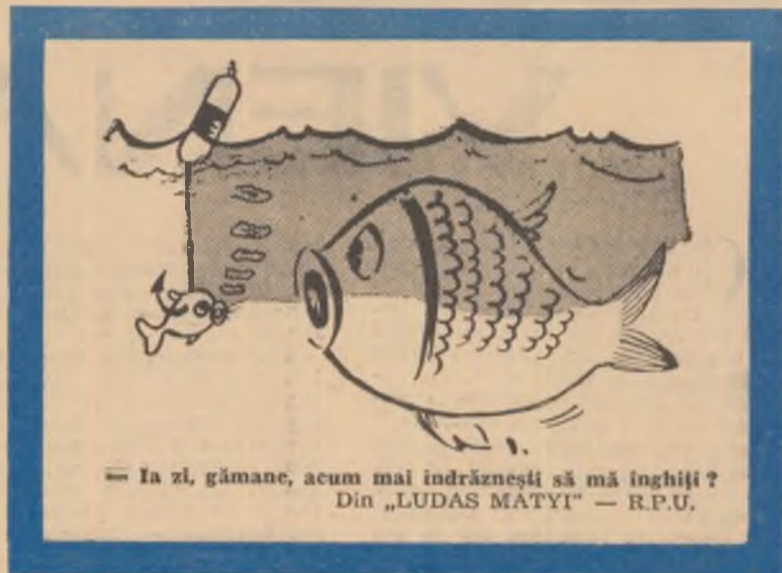
— Vin, sigur că vin...

— Ba nu, bine că-mi aduseși aminte. Tu trebuie să stai acasă, că ești pe cealaltă listă.

— Care listă?

— Cu cei pe care îi vizitează echipele. Ai luat în 1964 nuvela „O viață” pe care încă n-ai înapoiat-o. Și... vorba ta: chestie de obraz.

A. CROITORU

— Ia zi, gămane, acum mai îndrăznești să mă înghiți?
Din „LUDAS MATYI” — R.P.U.

PROVERBE ADAPTATE

— Omul bătrîn în familie este ca o comară, mai ales dacă are un carnet la C.E.C.

— Magazionerul care nu știe ce este aia măsură, mai devreme sau mai tîrziu, o să învețe ce-i aia s-o ai.

— Orbului îi este indiferent dacă ziua este senină sau nu.

— Oricît de mult rage, măgarul nu varsă lacrimi.

— Fierul nu e vinovat că din el se poate face și tînici...

Spre deosebire de adevăr care poate umbla de gol, minciuna se îmbracă de multe ori foarte bine. Mai ales atunci cînd spune că are greutăți.

— Ziua bună se cunoaște de dimineață și fără buletin meteorologic.

(Tradus din revista bulgară „Cooperativno Selo” de GH. DINU).

PARINȚI ȘI COPII

Din „ROHAC”, Bratislava

VERIFICARE

Un elefant și-un purice, iacă,
Peste-o punte trebuie să treacă.
Stă în dubiu blindul elefant:
— Mi-e să nu se rupă! Sînt cam greu!

Puricele însă, mai berbant:
— Vrei s-o încercăm? Trec întii eu!

COLABORARE

Creionul, răsturnat pe manuscris,
Vorbi cu fală: „Astăzi mult am scris!”

Iar Guma, așezată lingă-un vers,
Șopti modestă: „Astăzi mult am șters!”

FABULE

pitice

GHETELE

Intr-o noapte, ghețele
Protestau, bietele,
Cum că nu mai vor să fie
O grămadă de prostie.

MORALA:

Înțelepte sau tembele,
Astea... nu sînt ale mele.

TIMIDUL

Cît de chipeș este macul
Are un cusur, săracul:
Stă cu capul aplecat

Și roșește-automat
Cînd pe lingă el răsare
Cîte-o Floare... de cicoare!

REPROFILARE

Cică ceapa, mai de multșor,
A-ncerca satiră și umor
Pe motiv că are spirit — și că
Ustură al naibii, la adică.

Azi grăiește gravă, spre Gulie:
— Dragă, am trecut la tragedie!

MOTIV DE DIVORȚ

Doamna Broască și domnul Broscol
(Țineți minte: țestoși amîndoi!)
Sînt în proces de divorț Dumneaei
A deschis acțiunea — pe temel
Că dumnealui (ființă ticăloasă!)
N-o scoate niciodată... din casă!

STELIAN FILIP

UN SPECTACOL TARE

Trecînd deunăzi prin comuna Fundulea, raionul Lehliu, am văzut lingă strada principală, o ruină plină de măreție. Ziduri năruite, marginind o scenă, m-au făcut să mă gîndesc la gloria unui antic lăcaș de teatru, care va fi răsunat de aplauze pe vremea romanilor sau a dacilor.

De cînd datează? Cine l-a făcut? La aceste întrebări n-am putut afla răspuns de unul singur. Am înțeles însă numaidecît că, dacă istoricul monument este atît de neglijat, de vină pot fi numai gospodarii comunei.

O invazie de ierburi, buruieni și plante agățătoare acoperă crăpăturile planșeului, înăbușă zidurile, ascunzînd, desigur, (ce impietate!) multe din inscripțiile istorice gravate. Cam prea multă lipsă de respect pentru vestigiile trecutului.

M-am dus la sfatul popular comunal.

— Vă rog, de cînd datează străvechiul monument din vatra comunei? Cămor seminții aparține și de ce nu se face nimic pentru conservarea lui?

— Este estradă de vară, nu monument istoric, s-au scuzat tovarășii. Datează abia de doi ani. Era destinat spectacolelor în aer liber.

— Și cîte spectacole s-au dat, de a ajuns în halul ăsta?

— De la inaugurare și pînă astăzi, nici unul...

— Va să zică în afară de făcutul găinilor care și-au făcut culbar acolo, pe scenă n-a mai cîntat nimeni?

— Nimeni...

Și totuși, la estrada de vară din Fundulea se poate vedea în fiecare zi un spectacol: acela al zidurilor năruite și înerbate. E un spectacol tare! Numai pe localnici nu-i impresionează.

Pînă cînd?

MARIUS POPESCU

Reflex

Desen de V. PETROV — U.R.S.S.